INTEGRAREA GENERAȚIEI SECUNDE A CETĂȚENILOR MOLDOVENI ÎN ȚARILE GAZDĂ

INTEGRATION OF THE SECOND GENERATION OF MOLDOVA CITIZENS IN THE HOST COUNTRIES

Iulian PETCO,
Doctorand, Universitatea de Stat din Moldova
Institutul de Administrație Publică

Fenomenul migrațional din totdeauna a atras după sine transformări la nivel mondial şi nu doar regional, în țara de origine, sau cea de destinație. Acest fenomen transpune o mare forță de transformare şi provocări care produc schimbări majore sociale, politice, economice, de securitate şi spirituale pentru fiecare om în parte. Zilnic, în viața cotidiană interacționăm, depindem şi avem tangență cu acest fenomen fără să ne dăm seama că impactul acestuia asupra vieții noastre este resimțit în fiecare acțiune pe care o întreprindem. Acest fenomen, raportat la Republica Moldova, este extrem de actual şi relevant, fiindcă migrația pe lângă consecința depopulării mai provoacă şi alte crize urmate de mari schimbări în structura socială, în dependență de componența migranților.

Prin termenul generație secundă, înțelegem că, subiectul referinței o fac copiii migranților, descendenții celor care sunt implicați activ în rolul migraților, care au plecat din țara de origine şi au ales un alt viitor decât acasă, stabilindu-se în alte țări, creând-uşi mai bune condiții, o altă stabilitate si o viață cu mai multe perspective pentru copiii lor. Deopotrivă, din categoria generației secunde fac parte copiii sau/şi adolescenții care sunt născuți în țara de baştină, (Republica Molova), iar mai apoi sunt transferați cu traiul în țările gazdă, (Italia, Marea Britanie, SUA, Ucraina, România etc.) şi totodată, sunt vizați şi urmaşii migranților moldoveni născuți peste hotarele țării noastre, respectiv renunțând la orice conexiune cu Republica Moldova. Cu alte cuvinte, generațiile secunde reprezintă de fapt migranții fără experiență, născuți şi crescuți dincolo de hotarele țării.

În ultimii ani se atestă o creştere îngrijorătoare a cetățenilor moldoveni prin continuitatea generațiilor secunde. Aproape 40% din tinerii din țara noastră, se află peste hotarele țării, dat fiind faptul că politicile de reintegrare a Republica Moldova, încă nu au reuşit să readucă acasă sau, pe de altă parte, să reducă numărul emigraților moldoveni dornici de a părăsi patria, chiar dacă, de-a lungul timpului, subiectul politic şi electoral privind abordarea problemelor diasporei şi migrației a fost cap de afiş în toate discursurile politice, din toate timpurile ale politicienilor noştri, de la începuturile democrației politice şi până în prezent.

Descendenții migranților, reprezintă o categorie de migranți care sunt mult mai familiarizați cu cultele internaționale şi tot mai puțin cu cele naționale. Majoritatea

dintre ei cunoscând la perfecție câteva limbi străine, având acces la noi informații accesibile ușor și totodată, trăind în țările cu grad de dezvoltare mai înalt, mulți nu mai pun sprijin pe speranța de a mai reveni acasă, în țara de origine. Dintre copiii emigranților născuți peste hotarele țării noastre, studiile de caz ne arată că aproape 45% la sută se identifică în conformitate cu naționalitatea lor și a părinților, iar majoritatea fac abstracție la acest fapt și interacționează în societatea din care fac parte, ca cetățean deplin integrat, la egalitate cu cel băștinaș [1 p. 246].

Generațiile secunde, au accelerat ușor în mare parte pe drumul emigrării, dat fiind faptul că accesibilitatea oferită de pașaportul biometric emis de Republica Moldova, și dubla cetățenie, în acest caz identificată majoritar prin pașaportul român, au oferit oportunitatea tinerilor să cunoască și alte state dezvoltate, europene sau occidentale, iar familiile lor, părinții, rudele sau alți cunoscuți apropiați, au oferit sprijin în a-i ajuta să se încadreze cu ușurință în rolul de migrant, fiindu-le asigurate din start anumite avantaje ca emigrant secund, cum ar fi locuință, hrană, ghidare sau asistență lingvistică.

După o perioadă istoriografică a migrației, problemele actuale provocate de fenomenul migrațional sunt atestate ușor prin lipsa profesioniștilor pe diverse domenii, cum ar fi: medici/lucrători medicali, pedagogi și alți diverși lucrători pe diverse domenii înalt calificate, cu alte cuvinte exodul în masă de inteligență: fenomenul *brain-drain,* iar acest precedent urmează să devină tot mai mult o componentă integrală a vieții contemporane, datorită faptului că, odată cu generațiile secunde emigrate, are loc procesul de reintegrare emoțională a familiei [2. p. 260].

În toate aceste cazuri păstrarea legăturii cu țara de origine suportă consecințe drastice, mai ales în ceea ce privește aspectele juridice. Mulți emigranți nu mai optează pentru a fi la curent cu modificările legislative din țara de origine iar la întoarcerea acasă constată că o parte din documentele și procedurile legate de revenire, nu sunt în regulă, actualizate sau experirate.

Potrivit Biroului Național de Statistică, doar în perioada anilor 2018 - 2022, numărul persoanelor de până la 35 de ani, care în conformitate cu Legea nr. 215/2016 cu privire la tineret, fac parte din categoria de tineret, numărul acestora a scăzut cu peste 100 de mii de persoane, iar principalul motiv evident, îl constituie migrația. Cu alte cuvinte, populația aptă de muncă este în continuă descreștere, iar potrivit unui studiu, către anul 2040, în Republica Moldova vor fi foarte puțini tineri. Pe de altă parte, se constată conform unuor studii că numărul celor cu vârstă de peste 50 de ani va crește cu circa 10 la sută.

Tendința conform situației demografice ne demonstrează că în ultimii ani 2020 - 2021, mortalitatea a crescut, iar natalitatea este în continuă descreștere, prin urmare îmbătrânirea masivă a populației și numărul mic de tineret, va duce la o lipsă masivă a forței de muncă. Acest aspect de problemă a fost tirajat și de presa internațională, iar cercetătorii prezic faptul că populația lumii va intra în declin în următorii 40 de ani din cauza scăderii natalității. Lipsa mare de forță de muncă cauzată de scăderea populației va paraliza economia noastră globală dacă nu se vor găsi modalități inovatoare de a menține lucrurile în funcțiune [3].

În actualitate și perspectivă se arată că populația Moldovei îmbătrânește cu

ritm accelerat. Dacă acum 50 de ani, în Republica Moldova, mai puțin de 10% din populație avea vârsta de peste 60 ani, în prezent această cifră se apropie rapid de 25%. Demontând mituri, problematica în cauză se atestă și la nivel internațional, iar scăderea numărului populației ar putea ajuta la combaterea crizei climatice pe de o parte, dar într-un final populația tot mai îmbătrânită, va distruge economia globală [4].

În anul 2021, în Republica Moldova s-au născut 29230 copii, fiind în descreștere cu 1 604 copii față de anul 2020. În anul 2021 s-a înregistrat cel mai mare număr de decese (cauzat și de pandemia Covid-19) comparativ cu ultimii ani, fiind în creștere cu 5915 persoane [5. p. 7].

Prima generație de migranți deseori este numită „generație de sacrificiu", iar în perspectiva amploarei care a fost generată de efectul acestui fenomen, de cele mai multe ori speranțele acestor oameni sunt ca, generațiile secunde de migranți, copiii și de nepoții lor, să nu aleagă aceiași cale, de emigrant. De aceea, intenția pentru multe familii, era ca să poată investi resursele financiare câștigate prin munca de emigrant, într-un imobil acasă, în țara de origine, cu gândul de a reveni. Dar în finalul acestei operațiuni de investiție, majoritatea emigranților s-au ales cu proprietăți de imobiliare, majoritatea în municipiile din țară, nelocuibile de familiile lor, dar încuiate, în rezerva faptului, dacă ei, sau copiii lor, vor reveni acasă, de sărbătorile naționale ale Republicii Moldova, sau cu alte scopuri de documentare [6. p. 176].

Actualmente, remitențele transmise către Republica Moldova, reprezintă un sfert din produsul inter brut (PIB), iar conform clasificării la nivel internațional, Moldova este localizată pe poziția cu numărul cinci datorită remitențelor transmise din afara țării.

Toate aceste aspecte, sunt conduse agresiv de fenomenul migrațional, în timp ce ¼ din numărul total al populației țării este plecată, iar mulți din cei prezenți se consideră plecați peste o perioadă, în viitorul apropiat, conform anumitor sontaje naționale.

Stoparea sau încetinirea depopulării Republicii Moldovei, trebuie să fie un subiect prioritar și o poate face doar crearea și promovarea la nivel național a politicilor efective, atât pentru migranții care au atins vârsta maturității, denumiți și „generația de sacrificiu", cât și, în egală măsură, pentru generația secundă. Tinerilor cu oportunități occidentale le trebuie identificate chemarea acasă prin crearea soluții clare de dezvoltare la nivel educațional, cultural, diplomatic și politic. Dar exemplul viu ar însemna în primul rând ca statul să priviligieze tinerii care încă se regăsesc acasă în mediul urban sau rural, oferindu-le tot suportul în crearea de oportunități prin educație, locuri de muncă, bine plătite, și cu perspective competitive, în fiecare ramură de activitate.

BIBLIOGRAFIE

1. Portes, A. (coord.) The New Second Generaton. New York: Russell Sage Foundation, 1996, 246 p. ISBN 0-87154-683-3.
2. Moraru, V. (coord.) Brain Drain: cazul Republicii Moldova. Chișinău, 2011, 260 p. ISBN 978-9975-57-015-2.
3. https://www.businessinsider.com/great-labor-shortage-looming-population-decline-disaster-global-economy-2022-10
4. Moldova în cifre. Breviar statistic. Chișinău, 2022. Biroul Național de Statistică. https://statistica.gov.md/files/files/publicatii_electronice/Moldova_in_cifre/2022/Moldova_in_cifre_editia_2022.pdf
5. https://www.digi24.ro/stiri/economie/insider-vine-marea-apocalipsa-a-imbatranirii-si-va-duce-la-haos-global-2125261
6. Matei, C. (coord.) Impactul migrației populației asupra situației demografice din Republica Moldova. Chișinău: editura ASEM, 2006. 176 p. ISBN 978-9975-75-342-5.
7. EUROSTAT. First and second-generation immigrants - a statistical overview [online]. [2020]. Disponibil